

Gedragcode Vereniging KorterMaarKrachtig

Postbus 9
3860 AA Nijkerk
085-0509452
info@kortermaarkrchtig.com

Gedragcode voor vrijwilligers KorterMaarKrachtig

Versie: 2.0

Datum: 10 september 2026

Eigenaar: Bestuur KMK

Volgende evaluatie: september 2028 (periodieke evaluatie eens per twee jaar)

Inleiding

KorterMaarKrachtig (KMK) wil in Nederland een veilige vereniging zijn, een plaats waar mensen in vrijheid en vertrouwen samenkomen om hun vrijwilligerswerk vorm te kunnen geven. Als bestuur van KMK onderschrijven wij dit en daarom gebruiken wij onderstaande gedragscode voor vrijwilligers.

Een gedragscode staat voor wat het bestuur verwacht van iedereen voor wie de gedragscode geldt. Het is een document dat elke vrijwilliger bij de start van zijn of haar werk bevestigt. Het verschil met omgangsregels is dat een gedragscode een vaste set regels is voor iemand die verantwoordelijkheid draagt voor anderen. Omgangsregels zijn afspraken in een groep over hoe je met elkaar omgaat. Deze afspraken maak je met elkaar en je houdt elkaar eraan. Het samen opstellen van omgangsregels helpt de groepsleden om zich bewust te worden van de verantwoordelijkheid naar elkaar en hoe je respectvol omgaat met elkaar. Er zijn overeenkomsten tussen een gedragscode en omgangsregels. Voor beiden geldt dat wanneer deze worden overschreden, degene die zich er niet aan houdt hierop wordt aangesproken en indien nodig zullen er passende maatregelen worden genomen.

Deze gedragscode is door het bestuur van de vereniging KorterMaarKrachtig opgesteld voor de vrijwilligerswerkplek en maakt deel uit van het preventiebeleid in het kader van een Veilige Vereniging.

Deze gedragscode is opgesteld ter bescherming van alle leden en vrijwilligers van KMK en dus ook ter bescherming van de vrijwilligers zelf.

Deze gedragscode geldt voor alle vrijwilligers op elk terrein van zijn of haar taken binnen de vereniging KorterMaarKrachtig.

Deze gedragscode wordt bij de benoeming of aanstelling aan de vrijwilliger overhandigd en met haar/hem besproken. De vrijwilliger wordt ook geïnformeerd over het Beleid Veilige Vereniging. Daarnaast ontvangt de vrijwilliger bij aanstelling een korte voorlichting over de inhoud van de gedragscode en het herkennen van ongewenst gedrag.

Door een taak of functie binnen KMK te aanvaarden, verklaart de vrijwilliger zich akkoord met de inhoud van deze Gedragcode voor Vrijwilligers en het beleid van KMK. Dit akkoord kan worden vastgelegd door ondertekening van de gedragscode of door schriftelijke bevestiging, bijvoorbeeld per e-mail, waaruit blijkt dat de vrijwilliger kennis heeft genomen van en instemt met de inhoud van de gedragscode.

Toepassingsgebied

Dit beleid over ongewenste omgangsvormen heeft niet alleen betrekking op vrijwilligers, maar ook op werknemers met een vast of tijdelijk dienstverband bij KMK en/of de Stichting Facilitair Bureau Patiëntenorganisaties Nederland (FBPN). Ongewenste omgangsvormen kunnen zich voordoen tussen vrijwilligers of collega's onderling, maar ook in contacten tussen vrijwilligers en derden. Tot deze derden behoren onder andere leden, gasten, bezoekers aan evenementen en/of bijeenkomsten en samenwerkingspartners. De vereniging accepteert in geen enkele situatie ongewenste omgangsvormen.

Ongewenste omgangsvormen zijn gedragingen waarbij iemands persoonlijke grenzen worden overschreden, wat door de ontvanger als bedreigend, vernederend, kwetsend of onplezierig wordt ervaren. Om te bepalen of er sprake is van ongewenst gedrag gaat het niet om de intentie van degene die het gedrag vertoont, maar om hoe gedrag door de ander wordt ervaren. Iedereen heeft het recht om eigen grenzen aan te geven. Dat betekent dat we elkaars grenzen serieus nemen, respecteren en daar rekening mee houden.

Specifieke aandachtspunten voor een patiëntenvereniging

KorterMaarKrachtig is een patiëntenvereniging. Dat brengt specifieke aandachtspunten met zich mee die in deze gedragscode worden onderkend:

1. **Gezondheidsinformatie:** Leden van KMK delen mogelijk gevoelige gezondheidsinformatie met elkaar en met vrijwilligers. Gezondheidsgegevens vormen een bijzondere categorie persoonsgegevens onder de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Hiermee wordt uiterst zorgvuldig omgegaan. Gezondheidsinformatie van leden wordt niet zonder expliciete toestemming gedeeld met derden, ook niet binnen de vereniging, tenzij dit noodzakelijk is voor de uitvoering van de taak en de betreffende persoon hiervan op de hoogte is.
2. **Peer support-dynamiek:** Vrijwilligers binnen KMK zijn vaak zelf ook patiënt of hebben een persoonlijke band met de aandoening waar de vereniging zich voor inzet. Dit schept een bijzondere dynamiek waarbij de grens tussen professionele afstand en persoonlijke betrokkenheid kan vervagen. Vrijwilligers dienen zich hiervan bewust te zijn en actief te waken voor het overschrijden van grenzen, zowel naar leden als naar medevrijwilligers.
3. **Emotionele kwetsbaarheid:** Leden van een patiëntenvereniging kunnen zich in een emotioneel kwetsbare positie bevinden, bijvoorbeeld door een recente diagnose, een verslechtering van hun gezondheid of het verlies van een medelid. Vrijwilligers dienen hier alert op te zijn en hierin hun contacten rekening mee te houden. Bij twijfel over de eigen professionele grenzen of de behoefte aan meer ondersteuning, kan de vrijwilliger, contact opnemen met een coördinator of de vertrouwenscontactpersoon.

Wettelijk kader

Deze gedragscode is opgesteld in het kader van de zorgplicht van de vereniging om een veilige werkomgeving te bieden. Daarnaast is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens, waaronder gezondheidsgegevens. Het privacy beleid van KMK is op de website van de vereniging te vinden.

Afspraken

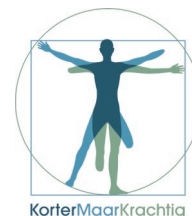
Als vrijwilliger of medewerker:

- handel je integer en eerlijk;
- draag je bij aan een veilige en respectvolle omgeving;
- ga je respectvol om met anderen en met verschillen tussen mensen;
- ben je alert op gedrag dat niet past binnen deze gedragscode en spreek je anderen hierop aan;
- bespreek je signalen van ongewenst gedrag met een coördinator, bestuurslid of vertrouwenscontactpersoon;
- ga je zorgvuldig om met eigendommen van de organisatie en van anderen;
- werk je samen op basis van gelijkwaardigheid;
- ben je je bewust van situaties waarin sprake is van afhankelijkheid of een machtsverschil en maak je hier geen misbruik van;
- ben je je bewust van de bijzondere dynamiek van een patiëntenvereniging, zoals beschreven onder "Specifieke aandachtspunten voor een patiëntenvereniging."

Gedragscode KMK

1. Veilige omgeving

We werken samen aan een omgeving en een sfeer waarbinnen iedereen zich veilig en gerespecteerd voelt en vrijuit voelt bij de uitvoering van het vrijwilligerswerk van de vereniging. Wij dragen gezamenlijk bij aan een omgeving en sfeer waarin iedereen zich veilig en gerespecteerd voelt en het vrijwilligerswerk voor de vereniging in vrijheid en met vertrouwen kan uitvoeren.

2. Respect

Wij behandelen elkaar en anderen met respect. Wij onthouden ons van gedrag dat de waardigheid of integriteit van een ander aantast. Daarbij hebben wij extra aandacht voor minderjarigen en andere personen in een kwetsbare situatie, waaronder leden die zich in een emotioneel kwetsbare positie bevinden. In persoonlijke contacten handelen wij zorgvuldig en professioneel, waarbij wij rekening houden met mogelijke machtsverschillen.

3. Geheimhouding en privacy

We gaan zorgvuldig om met vertrouwelijke en/of persoonlijke informatie of gegevens van anderen. Dit geldt ook voor alles waar geheimhoudingsplicht betrekking op heeft. We gaan zorgvuldig om met de privacy van een ander. KMK heeft haar privacy beleid op de website staan zodat het beschikbaar is voor iedereen van de vereniging.

In het bijzonder geldt dat gezondheidsinformatie van leden en vrijwilligers als een bijzondere categorie persoonsgegevens wordt behandeld in overeenstemming met de AVG. Deze informatie wordt niet zonder expliciete toestemming van de betreffende persoon gedeeld met derden, ook niet binnen de vereniging, tenzij dit noodzakelijk is voor de uitvoering van de taak en de betreffende persoon hiervan op de hoogte is.

4. Integriteit

We respecteren elkaars rechten, doen niemand kwaad en maken op geen enkele manier misbruik van elkaar. We respecteren elkaars lichamelijke integriteit en gaan terughoudend om met fysiek contact.

5. Taalgebruik en digitale communicatie

Ons taalgebruik is respectvol. We stellen geen ongepaste vragen en maken geen ongewenste (seksueel getinte) opmerkingen over het persoonlijke leven of uiterlijk van anderen. We uiten ons met respect over anderen, ook via digitale communicatiekanalen en wanneer iemand niet aanwezig is. We roddelen niet en maken geen kwetsende grappen of opmerkingen.

Daarnaast gelden de volgende afspraken voor digitale communicatie en sociale media:

- We delen geen (herkenbare) foto's, video's of andere informatie over leden of vrijwilligers op sociale media of in digitale kanalen zonder expliciete toestemming van de betreffende persoon.
- We gaan zorgvuldig om met besloten digitale groepen (zoals WhatsApp- of Facebookgroepen) van de vereniging. Informatie die in deze groepen wordt gedeeld, blijft binnen de groep en wordt niet zonder toestemming naar buiten gebracht.
- We delen geen vertrouwelijke of gevoelige informatie (waaronder gezondheidsinformatie) via onbeveiligde digitale kanalen.
- We gedragen ons ook online conform deze gedragscode. Ongewenst gedrag via digitale kanalen wordt op dezelfde wijze behandeld als ongewenst gedrag in persoon.

6. Financiële belangen

We vermijden elke vorm van belangenverstrengeling, ook op financieel gebied. Met giften gaan we zorgvuldig om, zowel bij het doorgeven als het aannemen ervan.

7. Seksueel misbruik

Bij (een vermoeden van) seksueel misbruik door vrijwilligers of beroepskrachten handelen wij in overeenstemming met het daarvoor geldende protocol en de wettelijke meld- en handelingsverplichtingen.

Onder seksueel misbruik verstaan wij iedere vorm van seksueel grensoverschrijdend gedrag, evenals misbruik van macht, vertrouwen of afhankelijkheid binnen een relatie waarin sprake is van een machtsverschil. Hiervan kan sprake zijn wanneer een vrijwilliger of beroepskracht van de vereniging KorterMaarKrachtig betrokken is als vermeende pleger. Alle seksuele handelingen, contacten en relaties tussen een vrijwilliger of beroepskracht en een minderjarige zijn onder geen enkele omstandigheid toegestaan. Deze worden altijd beschouwd als seksueel misbruik en zijn onverenigbaar met de normen en waarden van de vereniging.

Definities

Onder ongewenste omgangsvormen wordt verstaan:

- seksuele intimidatie
- discriminatie
- pesten
- (verbale of fysieke) agressie

Seksuele intimidatie

Seksuele intimidatie is ongewenst gedrag van seksuele aard of ander gedrag dat verband houdt met geslacht en dat afbreuk doet aan de waardigheid van iemand. Dit kan lichamelijk, verbaal of non-verbaal gedrag zijn. Het gaat om vormen van seksueel getinte aandacht die ongewenst, eenzijdig en opgelegd/zonder toestemming zijn.

Voorbeelden:

- onnodige of ongewenste aanrakingen;
- opmerkingen over iemands uiterlijk;
- dubbelzinnige opmerkingen of gebaren;
- een bepaalde manier van kijken die als onprettig wordt ervaren;
- (poging tot) aanranding of verkrachting.

Discriminatie

Discriminatie is het maken van onderscheid, uitsluiting of voorkeur op basis van bijvoorbeeld geslacht, afkomst, religie, levensovertuiging of seksuele geaardheid, waardoor iemand ongelijk wordt behandeld.

Pesten

Pesten is het herhaaldelijk en systematisch uitoefenen van psychisch, fysiek of seksueel gedrag door één persoon of een groep, gericht tegen iemand die zich daar moeilijk tegen kan verdedigen.

Voorbeelden:

- iemand buitensluiten;
- roddelen;
- iemand belachelijk maken;
- iemand negeren of als 'lucht' behandelen.

Agressie en geweld

Agressie en geweld zijn situaties waarin iemand zich bedreigd, onder druk gezet of aangevallen voelt.

Voorbeelden:

- schelden of beledigen;
- bedreigen;
- onder druk zetten;
- fysiek geweld zoals duwen, slaan of vastgrijpen.

Vertrouwenscontactpersoon en vertrouwenspersoon

KMK kent één of meer vertrouwenscontactpersonen. De vertrouwenscontactpersoon is het eerste aanspreekpunt voor iedereen die te maken krijgt met ongewenst gedrag, hier vragen over heeft, of twijfelt over eigen gedrag of dat van een ander. De vertrouwenscontactpersoon fungeert als voorportaal voor de daadwerkelijke vertrouwenspersoon.

Rol en bevoegdheden van de vertrouwenscontactpersoon

- De vertrouwenscontactpersoon biedt een luisterend oor en ondersteunt bij het verkennen van vervolgstappen, indien gewenst in het in contact brengen met de vertrouwenspersoon.
- De vertrouwenscontactpersoon mag afhankelijk zijn en kan deelnemen aan het bestuur van KMK.
- De vertrouwenscontactpersoon handelt altijd vertrouwelijk, tenzij er sprake is van een wettelijke meldplicht of er acuut gevaar is voor de veiligheid van betrokkenen.

Naast de vertrouwenscontactperso(o)n(en), heeft KMK ook één of meer vertrouwenspersonen. Als eerste aanspreekpunt staat de vertrouwenscontactpersoon beschreven, maar indien gewenst, kan deze stap overgeslagen worden en direct contact opgenomen worden met de vertrouwenspersoon.

Rol en bevoegdheden van de vertrouwenspersoon

- De vertrouwenspersoon biedt een luisterend oor en ondersteunt bij het verkennen van vervolgstappen.
- De vertrouwenspersoon is onafhankelijk en neemt geen deel aan het bestuur van KMK.
- De vertrouwenspersoon kan adviseren over het indienen van een formele klacht en kan, indien gewenst, begeleiden bij dit proces.
- De vertrouwenspersoon handelt altijd vertrouwelijk, tenzij er sprake is van een wettelijke meldplicht of er acuut gevaar is voor de veiligheid van betrokkenen.
-

Bereikbaarheid

De contactgegevens van de vertrouwenscontactperso(o)n(en) en vertrouwensperso(o)n(en) zijn te vinden in de afgeschermdede omgeving van de website van KMK, in de digitale vrijwilligers community en worden bij aanstelling gecommuniceerd aan alle vrijwilligers.

Klachtenprocedure

Wanneer iemand te maken krijgt met ongewenst gedrag of een vermoeden daarvan heeft, kan hij of zij dit op de volgende wijze melden:

1. Informeel: bespreken met een coördinator, bestuurslid of de vertrouwenscontactpersoon. Soms is het bespreken van het gedrag voldoende om het te stoppen.
2. Formele klacht: als informeel bespreken niet tot een oplossing leidt, of als de ernst van de situatie dit vereist, kan een formele klacht worden ingediend bij het bestuur van KMK. De klacht wordt schriftelijk ingediend, bij voorkeur via e-mail. De vertrouwenscontactpersoon kan hierbij ondersteunen.

Behandeling van een formele klacht

- Het bestuur bevestigt de ontvangst van de klacht binnen vijf werkdagen.
- De klacht wordt vertrouwelijk behandeld.
- Binnen twee weken na ontvangst wordt de klager geïnformeerd over de verdere procedure en de termijn waarbinnen een uitspraak kan worden verwacht.
- De klager en de aangeklaagde krijgen beiden de gelegenheid om hun zienswijze naar voren te brengen.
- Indien nodig kan het bestuur een onafhankelijke klachtencommissie inschakelen of een externe instantie raadplegen.
- Beide partijen ontvangen schriftelijk de uitspraak en de onderbouwing daarvan.

Vertrouwelijkheid

Alle betrokkenen gaan vertrouwelijk om met de informatie rondom een melding of klacht. De identiteit van de melder en de aangeklaagde worden niet onnodig gedeeld met derden.

Bescherming tegen represailles

Iedereen die in goed vertrouwen een melding of klacht indient over ongewenst gedrag, of hierbij als getuige optreedt, is beschermd tegen represailles. Represailles omvatten onder andere het nadelig beïnvloeden van iemands positie binnen de vereniging, uitsluiting, of enige andere vorm van vergelding. Represailles worden beschouwd als een overtreding van deze gedragscode en kunnen leiden tot maatregelen.

Maatregelen en sancties

Wanneer een vrijwilliger of medewerker de gedragscode overtreedt, kan het bestuur passende maatregelen nemen, afhankelijk van de aard en ernst van de overtreding. De volgende maatregelen zijn mogelijk:

1. Gesprek en waarschuwing: bij een eerste of lichte overtreding kan een gesprek plaatsvinden met een bestuurslid, waarbij de afspraken uit de gedragscode worden herbevestigd en een waarschuwing wordt afgegeven.
2. Schorsing: bij een ernstige overtreding of herhaald ongewenst gedrag kan de vrijwilliger tijdelijk worden geschorst, in afwachting van nader onderzoek of als maatregel op zich.
3. Ontzegging van toegang: de vrijwilliger kan de toegang tot verenigingsactiviteiten, bijeenkomsten en digitale kanalen worden ontzegd.
4. Ontslag als vrijwilliger: bij zware overtredingen kan de samenwerking met de vrijwilliger worden beëindigd.
5. Aangifte: indien sprake is van strafbare feiten, doet de vereniging aangifte bij de politie.

Bij de keuze van een maatregel houdt het bestuur rekening met de ernst van de overtreding, de context, de gevolgen voor betrokkenen en eventuele eerdere overtredingen.

Een cultuur van openheid

We werken actief aan een cultuur van openheid, die bijdraagt aan een veilige omgeving binnen de vereniging. We zijn alert op signalen van ongewenst gedrag en spreken elkaar daar respectvol op aan. Twijfelen we over ons eigen gedrag of dat van een ander, dan kunnen we altijd contact opnemen met een van de vertrouwenscontactpersonen. Deze gedragscode vormt de basis voor hoe we met elkaar omgaan binnen de organisatie. Het is belangrijk dat deze afspraken

bekend zijn en worden nageleefd. Met deze gedragscode maken we duidelijk dat ongewenste omgangsvormen niet worden geaccepteerd.

Evaluatie en herziening

Deze gedragscode wordt periodiek geëvalueerd, minimaal eens per twee jaar. De eerste evaluatie vindt plaats in september 2028. Bij aanleiding van de evaluatie kan de gedragscode worden herzien. Wijzigingen worden vastgesteld door het bestuur en gecommuniceerd aan alle vrijwilligers en medewerkers.

10 september 2026

Bestuur KMK